Vedlegg til Oljeskattekontorets pressemelding av 30.11.2007

I det følgende vil det i pkt. 1 bli gitt en kortfattet oversikt over de viktigste særreglene for beskatning av sokkelvirksomhet. I pkt. 2 nedenfor gis det en kort beskrivelse av petroleumsskattemyndighetene.

1) Særregler ved beskatningen

a) Skattesatser

Av inntekt fra sokkelvirksomhet skal det betales alminnelig selskapsskatt, som de siste årene har vært 28 pst. Beregningen av alminnelig inntekt tar utgangspunkt i skattelovens vanlige regler i den utstrekning ikke annet følger av særreglene i petroleumsskatteloven. I tillegg skal det svares særskatt av virksomheten. Denne er begrunnet i de spesielt gode fortjenestemulighetene ved sokkelvirksomhet (grunnrenten). Satsen fastsettes i Stortingets årlige skattevedtak, og har vært 50 pst. siden 1992. Sokkelselskapenes marginalskatt er derved 78 pst. I beregningsgrunnlaget for særskatten gis det et særskilt fradrag kalt friinntekt, jf. nedenfor. På grunn av friinntekten er gjennomsnittlig skatt lavere enn marginalskatten.

b) Normpriser

Selskapene selger ofte utvunnet petroleum til beslektede selskaper. For ligningsmyndighetene ville det vært en svært vanskelig oppgave å vurdere om avtalt pris for det enkelte salget var markedsmessig. For å unngå dette problemet gir derfor loven hjemmel for at det kan fastsettes normpriser som ved ligningen skal erstatte den faktiske inntekten fra salget. Normprisen fastsettes av Petroleumsprisrådet, og *skal tilsvare den prisen petroleum kunne vært omsatt til mellom uavhengige parter*. Hittil har det bare vært fastsatt normpriser for råolje. Bruk av normpris fører til at faktisk salgsinntekt blir skattefri i den utstrekning den overstiger normprisen, mens en lavere salgsinntekt vil innebære at selskapet beskattes for en inntekt det ikke har hatt.

c) Avskrivninger

De viktigste driftsmidlene i sokkelvirksomheten, nemlig rørledninger og produksjonsinnretninger, kan avskrives med inntil 16 2/3 pst. årlig, med andre ord lineært over 6 år. Også starttidspunktet for avskrivning er gunstigere for disse driftsmidlene enn for andre, idet avskrivning kan påbegynnes etter hvert som utgiftene blir pådratt. Ved tilvirkning av for eksempel en plattform kan det derved foretas avskrivninger også i byggeperioden. De særlige avskrivningsreglene gjelder bare for faste anlegg på sokkelen. Andre driftsmidler avskrives etter de alminnelige reglene i skatteloven.

d) Friinntekt

Friinntekten er et særlig inntektsfradrag i grunnlaget for beregningen av særskatten. Friinntekten beregnes på grunnlag av de samme investeringene som kan avskrives over 6 år, jf. ovenfor, det vil si av investeringer i produksjonsanlegg og rørledninger. Den kan derfor anses som et ekstra avskrivningsfradrag i særskattegrunnlaget. Friinntekten har utgjør 7,5 prosent i 4 år, dvs. til sammen 30 prosent.

e) Finansposter

Netto finansposter (finansutgifter minus finansinntekter) fordeles til fradrag i hhv. sokkelinntekt og landskattepliktig inntekt etter en fordelingsnøkkel som bygger på skattemessig nedskrevet verdi av formuesobjekter. Med virkning fra og med inntektsåret 2007 er det imidlertid fastsatt et nytt system for beregning av fradrag for finansposter i sokkelinntekt.

f) Overdragelser

Dersom overdragelser på sokkelen skulle vært behandlet etter vanlige regler, kunne de skattemessige effektene blitt betydelige – til selskapenes fordel eller ulempe. For å unngå at skattereglene skal virke som incentiv eller disincentiv til omstruktureringer, er det gitt regler om at overdragelser ikke kan skje uten at Finansdepartementet har samtykket i de skattemessige virkningene. I såkalte § 10-vedtak fastsetter departementet skattemessige vilkår for den enkelte overdragelse for å sikre provenynøytralitet.

g) Underskudd og utbetalingsordning

Underskudd i sokkelvirksomhet fremføres med tillegg av rente som legges til saldoen ved utgangen av hvert inntektsår. Ved realisasjon av virksomheten, eller ved sammenslutning av selskapet med et annet, kan underskuddet overføres til det overtakende selskapet. Tilsvarende regler gjelder for ubenyttet friinntekt. I den grad et sokkelunderskudd skyldes utgifter til undersøkelse etter petroleumsforekomster, kan selskapet som et alternativ til underskuddsfremføring årlig kreve utbetalt fra staten skatteverdien av direkte og indirekte utgifter av denne art (med unntak av finansutgifter). Ved opphør av sokkelvirksomhet kan selskapet kreve utbetaling av skatteverdien av udekket underskudd. Reglene tar sikte på å senke inngangsbarrierene for nye selskaper på sokkelen.

h) Terminskatt

Sokkelselskapenes løpende skatteinnbetalinger kalles terminskatt. Utskrivningen av terminskatt skjer ca. 1. september i inntektsåret, på basis av det enkelte selskapets opplysninger om forventet inntekt det aktuelle året. Terminskatten betales i to terminer, hhv. 1. oktober i inntektsåret og 1. april det påfølgende året. Etter ligningsbehandlingen avregnes innbetalt terminskatt mot utlignet skatt. Det er gitt bestemmelser om renteberegning for å motvirke at selskapene skal se seg tjent med at terminskatten blir fastsatt for lavt.

i) Forhåndsuttalelser

Sokkelselskapene kan be om bindende forhåndsuttalelse fra Oljeskattenemnda vedrørende de skattemessige virkningene av en konkret, forestående disposisjon. Denne ordningen er i hovedsak tilsvarende den ordningen som gjelder innenfor det alminnelige skatteregimet. I tillegg er det innført en mulighet for å be om en bindene uttalelse fra Oljeskattekontoret om hvilken pris som vil bli lagt til grunn ved ligningen for en konkret avtale om salg av naturgass til et beslektet selskap.

2) Petroleumsskattemyndighetene

Oljeskattekontoret ble opprettet som et sentralskattekontor i 1981. Kontoret holder til på Brynseng i Oslo. De første årene hadde kontoret en underavdeling i Sandnes, men denne ble senere skilt ut som et selvstendig kontor (Sentralskattekontoret for Utenlandssaker). Oljeskattekontoret har ca. 45 ansatte og ledes av oljeskattedirektør Torstein Fløystad. Alle saksbehandlere ved kontoret er siviløkonomer eller jurister. Kontoret er administrativt underlagt Skattedirektoratet, men står faglig direkte under Finansdepartementet. Kontorets primære oppgave er å være saksforberedende organ for vedtak som fattes av de særskilte nemndene. I tillegg har kontoret betydelige oppgaver ved rettssaker om ligningsfastsettelsen. Kontoret yter også bistand til Finansdepartementet i forskjellige sammenhenger.

Avgjørelser under ligningsbehandlingen tas av Oljeskattenemnda. Nemnda kan også fatte endringsvedtak om tidligere års ligningsfastsettelser. Oljeskattenemnda har fem medlemmer og ledes av advokat Ragnar Østensen.

Klagenemnda for petroleumsskatt er klageinstans for avgjørelser som er fattet av Oljeskattenemnda. Klagenemnda har syv medlemmer og ledes av lagdommer Anne Magnus.